

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՅԿԻ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳԱԶԵՏԻ

Administration du journal armenien
LOUSSAPER
Boite Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ

	Եղիպտոս Արտասահման	Ողջ ՊԵՆ	ՇԻԿԻՆ
Տարեկան	100	20	
Վեցամսեայ	50	10	
Եռամսեայ	25	5	

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Նամակ և դրամ զրկել վարչութեան հասցէին:
Զնայողները ևս չեն դարձախր:
Ծանուցումներու համար մասնաւոր պայմաններ:
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանուկ Բաշա Խալիճ, քրտմուկի
գծին վրայ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐԻ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

ՂԶ. 7 Յունիս

Գ. օր Հոգեգալտու, Պատմ:

Ապագայի մարդարէններուն որ-
մենէն լաւը՝ անցեալն է:

ՂԶ. 8 Յունիս

Գ. օր Հոգեգալտու, Պատմ:

Բարեկամաբար՝ դուն զբեղ կը
պատմես ուրիշի մը յանցանքին
համար:

ՀԱՅԲ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

ԲՍԱՆԵՐՈՐԴ ԴԱՐՈՒ ՍԻՆԶՐԸ

Գ.

ՅԱՆՉԱՆՈՂՈՎԷ, ԽՆԱՄԱԿԱՆՈՒ-
ԹԻՒՆԷ ԵՒ ԸՆԴԵՐՈՒԹԻՒՆԷ

«Եկեղեցական երգեցողութեան»
յանձնաժողովն անուանական գոյու-
թիւն մ'ունի: «Ուսուցչաց Հանգըս-
տեան սեռակ»-ի յանձնաժողովը Ս.
Պատրիարքն կը վարէ Առնապատին
հետ: Այս անտակն զեռ շատ ազգատ
է, և զեռ ի վիճակի չէ իրական օգ-
նութիւն մ'ընելու կարօս ուսուցչաց:

«Նպաստից Յանձնաժողով»ը պաշ-
տօն ունի գաւառական մի քանի վար-
ժարանաց, եկեղեցեաց և ազգատ
հասարակութեան նպաստելու հա-
ցնել, արտասահմանէ և Կ. Պոլսոյ
մեծաւորներէն տրուած նպաստե-
րու շնորհիւ: Ս. Պատրիարքը տա-
րիններով տառնէին վարեց այդ
անտակը, երբ ամեն կողմէ նպաստ-
ներ կը հասնէին, վերջերս միայն, երբ
գտնէր գաւառիկացու և նպաստները
վերջ գտան՝ յանձնախումբ մը կազ-
մակցու անուանական անդամներով,
որոնց ամենապետին հետ կը զործէ
Ս. Պատրիարքն: Կ'ըսուի թէ այս
անտակէն նպաստուած են վարդա-
պետք տանք և այլք...

«Իզմիրեանց Մրցանակի» յանձ-
նաժողովը աւելի հակամիտութիւն
ունի Արմաշականները և երբեմն ալ
անկեալները նպաստատրելու քան
թէ իրապէս արժանաւոր զործերը:

«Սանատարեան Վարժարանի»-ը
նամակալութիւն»ը բաւական լաւ գոր-

ծունէութիւն մ'ունի: Յատկէ միայն
որ վարժարանը զէպի արեւմուտք
(Խարբերդ կամ այլուր) փոխադրելու
կարելի ծրագիրը պարձադրելու
փոյթ չը տարուի:

Երբեմնի «Սոլիկոյ Յանձնաժող-
ով»ն հաւաքած գրամէն մնացեալ
գումարը սրտում է գործածել Ար-
հասական վարժարանի մը հիմնա-
կաններու: Եւստի այդ մարմինը ա-
ռաւ «Արհասական վարժարանի
Յանձնաժողով» անունը: Այդ ծրա-
գիրը տարիներէ ի վեր անդործադիր
կը մնար: Ազգ. Հիւանդանոցի հոգա-
րարձութիւնն իր խնամոց յանձնուած
Որբանոցի մէջ արհասաց ճիւղեր
հաստատելուն՝ գրամալիսի եկամու-
տէն տարեկան 600 տակի կը տրուի
այդ հաստատութեան:

«Գլխավորաց և Կեդրոնական
վարժարանի»-ն աւելցուց իր խնամոց
յանձնաժողովին մէջ:

Ազգային ընկերութիւնը խաղա-
լուծուած են, և անոնց կազմութիւնն
արդիւնաւ է: Միացեալ ընկերու-
թիւնն, որուն անցեալ գործունէու-
թիւնն և գաւառային վարժարանաց
մատուցած ծառայութիւններն ամե-
նուն ծանօթ են՝ լուծուած է վերջին
տարիներս, հետեւաբար իր խնամոց
յանձնուած բազմաթիւ վարժարան-
ները փակուած են: Այս ընկերու-
թիւնն զոյրերը և մենաշնորհ եղած
զբերը, որք բաւական արդիւնք
կուտային՝ «Նպաստից Յանձնաժո-
ղով»ին արամադրութեան տակ գըր-
ուած են: Տ'ը Ղեւնդեանցի «Մոյ-
րենի» լեզուներն այս ընկերութեան
մենաշնորհն ըլլալով երբեմն այնչափ
արդիւնաւոր էին, բայց հիմա գրա-
վածուի մը կողմէ անոնց կեղծերը
կը հրատարակուին, և շատ պակաս
չաճ կուտան «Նպաստից Սնտակ»ին:

Գ. ԳԱՆԱՌԱՅ ԱԶԳ. ԳՈՐԾԵՐՆ

Գաւառաց մէջ Սահմանադրու-
թիւնն աւերելով՝ աւելի կը յար-
գուի կարեւոր պարագայից, զոր-
սինակ Առաջնորդի և վարչական ժող-
ովը ընտրութեան ասիւթ է որ երես-
փոխանութիւնն կը գումարուի, ա-
կայն շատ անգամ իրենց ուղղութիւնն

նախադրուած է: Զորքինակ, ազատ
չեն Կ. Պոլսոյ ամուրի եկեղեցականաց
մեծ «ազգ»էն իրենց ուղած քանա-
տան ընտրելու, զի անոնց մէկ մասն
գաւառաբարուած է մայրաքաղաքէն
դուրս չեկելու, և և՛ ընտրութիւն
Վատրիարքարանը կը բեկանէ ընտ-
րութիւնը, ինչպէս տեղի ունեցու
Եզիպտոսի համար, ու ստէպ իրենց
չճանչցած, չհամակրած և նոյն իսկ
արհամարհած անձ մը կը ստիպուին
ընտրել, և մերթ' անուղղակի ճնշման
տակ, ինչպէս Բարթոլոմէոս եպիսկո-
պոսի ձեռնադրու Սրիտակէս վար-
դապետին Ամառոյ առաջնորդ ընտ-
րուին, վարդապետ մը՝ որ զրեթէ
քանդեց այս վիճակը, ծախելով
մինչև իսկ, իր հաշուայն, ազգ. զե-
րեղմանատուն մը, գրամի փոխարէն
տալով սուտ վիտայգրեր, կատարել
տալով առեւանգումներ... և վերջա-
պէս գտնուելով կուսակցոնի անվայել
այնպիսի վիճակի մէջ, որ նոյն իսկ տե-
ղական թուրքերն սկսած են ձայն
բանալ և կուսակցին հարկ կը տե-
նէ յանդիմանել... Թէեւ այս ամենը
արդեւ չեն լինիր որ տեղայն վար-
չական ժողովներն, առաջին անգամ
Ե. պիսկոպոսանալը կը պահանջեն և
Պատրիարքարանը զայն կը վաւերա-
ցնէ... Բարթոլոմէոս եպիսկոպոսի
ազգեցութեան տակ, Ամառոյից, այժմ
օգտուելով իրենց Առաջնորդի
բացակայութեանէն գրացի վիճակի մը
Փոխ-Առաջնորդը բերել աւուած են,
իրենց խանդարեալ ազգ. զործերը
կարդադրել տալու համար, սակայն,
հաւանականաբար Արիտակէս եպիս-
կոպոսի գաւառային տակն ու վրայ
պիտի ընէ ամեն ինչ, և պիտի շարու-
նակէ իր շահատակութիւններն:

Ժողովուրդը չկրնար բողբել
վախէն, և նոյն իսկ բռնի ջատագո-
ւանները գլուած և հրատարա-
կուած են իր մասին: Սա, օրինակ
մ'է միայն, պակաս չեն ուրիշ նմա-
ներ:

Ինչպէս կը տեսնուի՝ իրաց այս
գրութեան մէջ ստէպ նախադասու-
ն է որ վիճակներն առանց կուսակցոն
առաջնորդի մնան, և տեղական քա-
հանայններով կուսակցութիւն, քան թէ
այդպիսի ձեւերով յանձնուի ազգա-

յին իշխանութիւնն որ միայն բան-
դերս և իրենց քաղնները լեցնելու
կը ծառայեն:

Գաւառաց մէջ երբ առաջնորդք
ունին վարչական կարողութիւն՝ ազգ.
ժողովներն և խորհուրդներն բաւա-
կան կանոնաւոր են, և արդիւնաւոր
գործունէութիւն մը կ'ունենան. իսկ
հակառակ պարագայից մէջ՝ զործոց
ընտրան բերումը՝ այդ մարմիններն
անուանական գոյութիւն մը կ'ունե-
նան, և աւելի մասնաւորաց շահերուն
և «էնթրիք»ներուն գործը կ'ըլլան
քան թէ ազգին օգտակար: Այս ա-
պօքէն գործունէութեան հետեւանօք
յառաջ կուտան երկպառակութիւն-
ներ, կուսակցութիւններ և ընդդի-
մադիր մարմիններ, որոնց արձա-
գանք կուտան Կ. Պոլսոյ թերթերը:

— Գաւառներու մէջ կան օվան-
թէից խորհուրդներ, սակայն ընդ-
հանրապէս առաջնորդներն են որ կը
վարեն վանքերը, կամ թէ՛ մեծ ա-
զանքը, որոնցմէ շատեր իրենց շա-
հուց կը գործածեն զանոնք:

— Վարժարանաց հոգաբարձու-
թիւնը շատ տեղեր Ուսումնական
խորհրդաց յանձնուած են:

— Հազուադիւր են ընկերակցու-
թիւններ որք վարժարանաց նպաս-
տելու նպաստակով կազմուած ըլլան:

— Գաւառային «Որբանոց»ներն և
«Որբանոց»-Արհասական»ներն որոնք
բացուցան մեծ ջարդերէն ետք, և
արտասահմանէ հասած նպաստներով
կը հոգացուէին՝ վերջին տարիներս
փակուցան: Մի քանի քաղաքաց մէջ
տեղացիք կ'աշխատին իրենց միջոց-
ներով պահել արհասականները:

Միայն Զմիւռնիոյ և Սերաստիոյ
մէջ կան գաւառ. ազգային հիւան-
դանոցներ որոնք օտարակառքէն կը
ծառայեն:

ԱՐԵՎՈՒՆԻ

ԱՆԻ ԲԱՂԱՔԸ

ՊԵՂՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մին իր դարաւոր քնն կ'արթն-
նայ... Հոգեբու և քարերու կոյտ ներկա-
յացող աւերակները հեղհեղ կը բաց-
ուին: Քաղաքին հիւրը՝ իր փողոցներով և
չէնքերու յատակագծերով երեսն կ'ենէ:

Ամեն ժամանակ աւելի մեծ շարժում մը, ետեւն գործունէութիւն մը կը սկսի այս տարի այն տեղ, աւերակներուն մէջ, ուր բուրբ կը բնակէին:

Այն կարծիքը, որ յայտնած էինք առաջինը այս կէտի մէջ թէ շուտով կարելի պիտի լինի լինի ունեցած նախկին գեղեցկութիւններուն ու հարստութիւններուն վրայ որոշ դադար մը կազմել կ'իրականանայ, որովհետեւ վրաստակներու տակ թաղուած լինին մէջ տեղ կը հանուի:

Բազմաթիւնեաց իշխանութեան այդ նախկին մայրաքաղաքը, կարելի է բնել, մեր բոլոր հնութիւններու մէջ ամենաբնութեւն և ամենակարեւոր յիշատակարանն է, որ պատկը կը բերէ հայերու անցեալին:

Ահա հարկեր տարի կը լինի որ Անին այցելող բոլոր հայ ու Եւրոպացի ուսումնասէրներ, մինչև հիմա բաւական բաներ գրած են անոր վրայ: Բայց ասոնք ալ մեր հին պատմագիրներուն պէս աւելի իրենց զգացումներուն ու երեւակայութիւններուն հետեւեր են: Իսկ ու բնորոշակ բնադատական ուսումնասիրութիւններ չը կան: Եղած բազմաթիւ հրատարակութիւններու շարքին մէջ նոյն իսկ բոլորովին մակերեսութային գրուածքներուն հետ կարելի է հանդիպել և առասպելական չափազանցութիւններու:

Այլ երկու բացառութիւններ միայն կարելի է մատնանշել այդ գործերու մէջ, և սակայն ասոնք ալ իրենց արժէքը այժմ կորսնցուցած են, որովհետեւ նկարագրուած ժամանակներէն մինչև հիմա Անիի մէջ շատ նոր յայտնութիւններ ու փոփոխութիւններ եղած են:

Այլ երկու տալուան բրիտի շարժում մը, հարկեր տարի է վեր շարժող գրիչներէն ու վրձիններէն շատ աւելի գործ առած է, և ուղարատ արդիւնքներ տուած:

Ներկայիս Անիի մէջ գործող խմբակի նպատակն է վերականգնել փոստեր ու ապացոյցներ փնտռել, և արդէն գտնուածներուն ու հետզհետէ գտնուելիքներուն վերայ միայն հիմնել իրենց եզրակացութիւնը Անիի անցեալին վերաբերմամբ, և սոքով իր ժամանակակից հայտնութեան բնոյժանոր անցեալին:

Պեղումներուն ու հետախուզութիւններուն հետ ծրագրուած են և կարգ մը այլ կարեւոր գործեր:

Առանցք մէկն է Անիի մէջ Զուր բերելու խնդիրը: Ջուրը պիտի բերուի մինչև Մայր Եկեղեցւոյ տոջեւ, ուրիշ քանի մը քաջ անդին կը գտնուի արդի հիւրանոցը: Եւ եթէ յաջողութիւն ապրահետեւ Անին այցելողները ծառա չպիտի պապակին, և կամ հազար գիւղատնակներով ձեռք բերուած անշահ ջրով մը չպիտի ստիպուին գոհանալ այլ պիտի խմեն ճիշտ այն ջուրը՝ որ խմի են նախկին լինեցիները:

Յետ 1 պիտի շինուի Անիի անդրաշար պարիսպներուն ներքեւը գտնուող Ախուրեան գետի կամարը, որ անյայտ ժամանակներէ ի վեր փլած, կը փնտռուի միայն երկու հզեղներուն վրայ հաստատուած ամրապնդ խորտակները:

11 կամարով շինութիւնը մեծ բարիք մը եղած պիտի ըլլայ Անիի շրջակայերը բնակող հայ գիւղացիներու հազարակիցութեան համար, որ կամարով չզոյթեալ պատճառաւ շատ դժուարացած էր: Այսօր մէկ զատ թաղուածութիւն տա-

ցուեր է և պիտի ձեռնարկուի Մայր Եկեղեցւոյ նորոգութեան, որուն ոչ միայն գրեթէ փլած է, և ներքի կողմէն յատակը, պատերն ու կամարները այլապէս կուտայ որ այցելուին վրայ այնքան տխուր ապուստութիւն մը կ'ընէ, այլ նաեւ վերջին տեղեկութեանց նայելով ստատիկ փաստուած է հիւսիսային կողմի պատը, և վրջեւեւ վրաստան կը սպասնայ:

Ինչպէս բաւած ենք ուրիշ անգամ, ամբողջ աւերակ լինի մէջ Մայր Եկեղեցին միակ ամբողջական ձևացողն է զրեւթէ, որ դեռ կանգուն՝ հիւստում կ'ազդէ հայ թէ օտարազգի այցելուներուն իր ճարտարապետական վեհապանծ ձեւովն ու բնորոշ գծերով:

Անշուշտ ամեն հայ գոհ կը թայ, լսելով Անիի մէջ սկսող այս եռանդուն գործունէութիւնը, զոր սակայն տաճ չի կրնար երթալ տանց նիւթական միջոցներու:

Մերիկ պիտի հայթայթուին այդ միջոցները:

Կովկասահայոց կողմէն եղեր են ազդէն նուիրատուութիւններ, Եւրոպական գոյն աղետակիր հայերը իրենց կարողութեան չափով կատարել են պարտականութիւններ:

Բայց հաւաքուած դումարը բաւական չէ ծրագրուած նպատակի բոլոր կէտերը հարկ եղած կելուով իրագործելու համար: Պէտք է որ արտասահմանեան հայութիւնն ալ յիշէ իր պարտականութիւնը և աջակցի:

Անարդարութիւն պիտի ըլլայ ամբողջ բնոր թողուլ ուստահայ եղբայրներու ուսին, երբ մանաւանդ անոնք ալ հիմայ այլեւս չունին առջի ոյժն ու կարողութիւնը...

Ս. Մ. ՆՈՅՆԻՍԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԹԻՒՆԻՍ

Անհամաձայնութիւն մը ծագած է Ռուս յեղափոխական խումբերուն և հայ յեղափոխական կուսակցութեան միջև: Այս վերջինին դէմ կը յայտնուի խիստ զրգուած մը, արհամարհանքով խան, որովհետեւ իր ծրագրին մէջ գրած է առեւտրական չափազանց պահանջում մը, այսինքն, մանաւորը պարտաւորութեամբ համար իրաւունք՝ պետական կալուածներու վրայ գրաւութեւններ շրջաբերելու:

Կը յուսացուի որ հայ կուսակցութիւնը հրաժարի այս փաստերը պահանջումէն որ ամբողջ հայկական շարժումը կը վրաստանգէ:

(Le Courrier Europeen)

ՅԻՐԱՆՍԱ

Պ. Տեղաւորի վերաբերեալ հրաժարումը յուզում կը պատճառէ երկրին մէջ: Շաբաթներէ ի վեր Պ. Տեղաւորի և Պ. Ռուս վիէի միջև յարաբերութիւնները շատ ձեղձաւոր էին: Հրաժարականին պատճառը Մարքի խնդիրն է: Ընկերակազմները զինք կը քննադատեն որ Մարքի մասին Գերմանիոյ արամագրութիւնները չը հասկըցաւ, և Անդրիոյ ու Սպանիոյ հետ եղած համաձայնութիւնները բաւական նկատելով խնդիրը այն ստատիկ յատուկ տարաւ որ, հիմա կամ Ֆրանսայի յետո նահանջում մը և կամ Ֆրանսո-Գերմանական վեճ մը անխուսափելի պիտի դառնայ:

ՄԱՐԹ

Եւրոպական պատուիրակութիւնը Էն չը հասած Մարթան Ֆրանսական տաշարկներուն մասին իր պատասխանը պաշտօնապէս հաղորդեց Ֆրանսական գեղապետին: Այդ պատասխանը բացարձակ մերժում մըն է: Մարթան կը յայտնէ թէ երեկներու ժողովին որոշման համաձայն չը կրնար թողլ տալ որ Մարքի մէջ միայն մէկ տէրութեան ձեռքով բարենորոգում կատարուի, և թէ այդ գործը, Մարթիի գաղնադրին ստորագրող տէրութեանց համաժողովին կախեալ է: Հետեւեալ Մարթանին կողմէ գրաւոր հրաւեր ուղղուած է Մարքի բոլոր օտար ներկայացուցիչներուն, որ բարենորոգումներու վերաբերեալ բոլոր խնդիրները անորինն:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բարեւոյն ազգային մը որ չը փափաքիր իր անունն յայտնել 2000 սակի արամագրելի բրած է Ողջ. Հիւանդանոցի մատարան շինութեան համար:

— Տ. Գեանց վարդ. Մաքսութեան Ս. Պատրիարքին ներկայացուցեր է կարգ մը հաշուական թուղթեր, որոնք ցոյց կուտան վանքին մատակարարութեան տարր տարրան հաշուելիքները: Այդ թուղթերը բացատրական տեղեկագիր չունին իրենց հետ, և կալուածական շինութեանց հաշիւները չեն պարունակեր: Դեռնոյ վարդ. սակայն յանձն առած է հաղորդել ինչ թուղթեր որ սահմանէ իրմէ կեղծ. վարչութիւնը:

— Զեյթունի կաթողիկոսական տեղապահ Տ. Ներսէս վարդ. խապայեան ներկայացրէ է Հալէպի կուսակալին և յանձնէր է պաշտօնական թուղթերը: Յետոյ այցելէր է հրամանատար փաշային որ փախադարձ այցելութեան եկեր է: Տ. Ներսէս վարդ. կուսակալին ու հրամանատար փաշային ստացեր է յանձնարարագրեր Զեյթունի գալմագամին ու զինուորական հրամանատարին ուղղուած:

— Ֆիլիսթի թաղ. Խորհուրդը գրած է Պատրիարքարան որ Պուլիարիոյ Առաջնորդական բնորոշութիւնը զիւրացնելու համար կարող վարդապետի մը կամ քահանայի մը ներկայութիւնն անհրաժեշտ է:

— Արմաշու վանքին փոխ վանահայր Տ. Թորգոմ վարդ. կրօն. Ժողովին գրած է բնթացաւոր չորս սարկաւազներու պատրաստած ուսումնասիրութիւնները: Այս սարկաւազները, վարդապետական գաւազանի արժանանալու համար ալ սկսած են պատրաստել մեյ մէկ «ղէկ»:

— Համբարձման տօնին, իրեւ Սահմանադրութեան տարեկարճի օրը, Ս. Պատրիարք Հայրը Ողջ. Հիւանդանոցի մատարան մէջ հանդիսաւոր պատարագ մատուցեր է, և բրիչի առաջին հարուածը տուի է նոյն հաստատութեան երրորդ թիւն շինութեան գետնին վրայ:

— Խառն Ժողովը գրեւ է Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքին որ եթէ հարկ կը տեսնէ, հաշուեպահանջներէն երկու կամ երեք վարդապետ Պուլիոյ զրկէ իրեւ զա. տախազ, պէտք եղած բացատրութիւնները լսելու համար:

— Պայազիի Ս. Տեղապահ Տ. Էմմանուէլ վարդ. իր մէկ քանի ամսականները տուեր է տեղւոյն Աղջ. վարժարանին:

մէջ պաշտօնավարող ուսուցիչներուն՝ որոնք իրենց սոճիկները չէին ստանար և ստիպուած էին հրաժարիլ:

— Շահը գեղի Եւրոպա նամրայ կած ըլլալով անցեր է Էնգլիկէն, ուր՝ տեղին հայ քահանան իր Ժողովրդով զմեաւորեր է Է. վեհափառութիւնը, և մատուցեր է աղ ու հաց: Շահը տեղեկութիւններ ուղեր է հայերու առողջութեան և կացութեան մասին: Հայ վարժարանին երկուս մանուկներ Պարսկերէն երգ մը երգելով վարդ ու ծաղիկներ են սփռեր Շահին սաներուն տակ:

ԿՈՎԿԱՍԻ ԶԱՐԳԻՐ

Թիֆլիսէն «Րուսա Մուսուլմա» լրագրին հաղորդուած լուրերուն նայելով, Թաթարները կառավարութեանն արդեւ չը տեսնելով կը շարունակեն աւերել անպաշտպան հայ գիւղերը: Կը հրկէհեն և կը կործանեն եկեղեցիները, և կրօնական սպանները և առարկաները կը սրբազգծեն: Մի քանի գիւղերու մէջ կը փորձեն բռնութեամբ և տանջանքներով Մահմետականութիւնը ընդունել տալ հայերուն: Այս շարժումը սկսած է տարածուիլ ուրիշ գաւառներու մէջ ալ: Եւ լսուի թէ Պարսկաստանէն 10000 թաթարներ պատրաստուած են սահմանազրկէն անցնելու և հայ գիւղերը կործանելու:

ՄԱՆԻՆ ԵՐՏ

«Բրո Արմէնիա» մէջ կը կարգանք: «Թիւրք զօրքերը հասկնալով որ Մուշի շրջակայ Շարք գիւղին մէջ հայ յեղափոխականներ կը գտնուին՝ Մայիս 4ին պաշարեցին գիւղը, և պահանջեցին յեղափոխականներուն անձնատուութիւնը: Ասոնք մերժեցին և զօրքերուն յարձակումը ետ մղեցին, սպաննելով երեք սոլայ, նշաւաւոր Հիւսնի բոլիւէրը, և տասը ձիաւոր: Յեղափոխականները յետոյ առին մեռածներուն զէնքերը և յարձակողներուն շարքերը ձեղքեցին գիւղացիներուն մեծ մասին հետ միացած. իրենցմէ մինակ մէկ հոգի սպաննուեցաւ: Իրենց մեկնելէն ետքը թիւրք զօրքերը նորէն յարձակեցան գիւղին վրայ և սպաննեցին քան երեք անգէն զիւղացիները:

— Աղբիւր, Աղբիւր ինչ կ'ընէ արդեօք այս յեղափոխականներուն մասին, որ կողակատի ներկայ ահաւոր ճիւղաժամին մէջ իսկ հանդիսա չեն թողուր Մուշի խեղճ գիւղացիները, և անխմաստ «գործունէութեան» մը գոհել կուտան գտնուիլ:

ԿՈՎԿԱՍԻ ՎՏԱՆԳԻՐ

Այս խորագրով խմբագրականի մը մէջ վրանայի «Իրաւունք»-ը հետեւեալ տալերը կը գրէ:

Եւրոպայի ժամանակն է որ ամբողջ կովկասահայութեան անունով խօսող հայ յեղափ. կազմակերպութիւնները իրենց ուժը ի հանդէս բերեն. Գալգանի մէջ ուսմբեր կերտողները և ժամանեան պանդանաւակով օդը հանել ծրագրողները պէտք է այսօր իրենց ճարտակութիւնը ցոյց տան: Կովկասի անմեղանակ ու հանդարտ հայ ժողովուրդին վրայ յարձակող վարքեւորաւոյ իսլամ խուժանին դէմ: Այո՛, թշնամին կատեցնել գիտնալը բաւական չէ, բաւական է անոր կատաղութեանը դիմադրաւել գիտնալուն մէջ կը կայանայ: Սա եւս աւելցնելով թէ Կովկասի մէջ իսլամ խուժանը յաղթահարելը շատ գիւրդն է քան թիւրքիոյ մէջ:

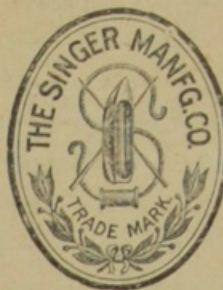
ԱՐՄԵՆԻԱ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հեղինակողի Պրիմիտիվ հոլմերի գիմաց. մասնագիտ. Նոր Պարարի գիմաց.

Գ. Ա. Հ. Բ. Է.

ՄՈՒՍԲԻ

Իրաքանչիւր Սինգեր մեքենայի վրայ վրէ-
տակ այս փաճառանիշը (marque).

ՔՍԱՆ ՄԻԼԻՈՆ մեքենաներ սպասած.
Սինգերայրձի ձրի դասեր և մեքենաներու
ձրի նորոգութիւն զնայներու տան մէջ. — վճար
ման գիւրութիւններ. — Սինգեր կարի մեքենան
ըլ աշխարհի լուսադոյններն են. (29)

Բարիկի 1901ի Յուլիանոյ Եօրն ՄԵՍԵՆ ՄԲՅԱՆԱԼ-ՍԵՐՈՐՏԻ ամենէն ՄԵՐ փորձաորութիւնը. փոխորդաց ձրի կը զրկուի մէր Յուլիանոյ ամեն լեզուէ.

ՎՍԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ
ՃԻՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Negociants—Commissionnaires

ՊԵՅՆ - ԷԼ - ՍՈՐԵԼՅՆ

ԳՍՀԻՐԷ

ՅՈՒՆԻՔՆԵՐՈՒ ԳՈՒԼԵՐԻՆ ԳԻՄԱՅ

ԴՍՍՆԱԿԱՆ ԴԻՐԻՆ
ԸՄՊԵԼԻԿՆԵՐՈՒ

Cognac
Սինգեր Էլիմանոն և Բիշ, Գոնեպ.
L. Bezagu & Co
Bordeaux
L. Պեղապի և Բիշ, Պոսսու
Garnier—Chevrier
Meursault
Կառնիէ և Շըվալիէ, Մեքսոպոլի.

Ընդհանուր ներկայացուցիչ
Եղիարտար համար.

ՏՐ ՄԻՍԱՔ ԶԱՍԵԱՆ

ՎԿՆՅԱՆ ԼՈՁԱՆԻ ՀԱՄԱԿԱՐԱՐՆԵՆ

Երբայցէն նոր եկած և հաւ-
տատուած է Գահրիէ, ի Շարիա Մու-
համէտ Սիւր, Խաչատուրեան եղբայր-
նէլու Կ. Պարոյ գեղարանին մօտ.

Հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր
ստատեան ժամը 8—10 իր տան
մէջ, 10 ա կէսէն 12 Փակալայի «Ար-
աւոյ» գեղարանը, և կէսօրէն յետոյ
Խմը 3—5 իր տանը.

Վկայեալ աղքատներու ձրի դար-
նանում ամէն օր միևնոյն ժամերուն.

ARMENIA

Անդիլերէն ամասհանդէս կը
հրատարակուի Պոսսուն.

Տարեկան մէկ տարէր

Հասցէ.

Armenia P. O. Box 2285

Boston, Mass. U. S. A.

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԳ ԱՄՍԱԹԵՐԻ

ՀԱՏԱՐԱՆԻԹԻՒՆ

ԼՈՁԱՆԻ

ՀԱՅԿԱՅԵԱՆ ՎԱՐՔԱՐՈՆԵՆ

Տարեկան 12 ֆրանք

Վեցամեալ 7 ֆր.

Բաժանորդացիներ կանխիկ է
Յօդուած, թղթակցութիւն և բաժա-
նորդացիներ զրկել հետեալ հասցէին.

M. NALBA DIAN

Institut Armenien

Lausanne

(Suisse)

BANQUE E. MELIDES

ԴՐԱՄՍՏՈՒՆ

Է. ՄԵԼԻՏԵՍ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԱԹԷՆՔ

ՄՍՍՆԱՃԻՐ

յիկերանդրիա և ի Գահրիէ

Է. Սիւրիա Գիւմատուրը կ'ըն-
դունի գրամի աւանդներ տոկոսի հե-
տեալ ամիկերով.

Տեւրիւն 4 0)0

Մէկ ամսուան 4 1)4 0)0

Երեք » 4 1)2 0)0

Վեց » 5 0)0

Մէկ տարուան և աւելի

պայմանաւածով 5 1)4 0)0

Փոխառութեան դործողութիւն-
ներ արժեքից զերեւելու վրայ, բացում
ընթացիկ հաշիւներու. Առաջին կար-
գի արժեքից զերեւելու արժեքին հա-
րիւրէն 90-ն մինչև 95 կանխավճար.
Սակարանի դործողութիւններ, առ
և ծախ բաղդով զերեւելու. կործնե-
լու գանձում.

Գահրիէ, Էլ-Մալրապի փողոց,
Խամիլիէ.

ՏԲԹ. ՕՎԱՍԻԱ

Որ իր ուսումը և փորձառու-
թիւնը ստացած է Բարիկի առաջ-
նակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և
որ երեք տարուան միջոցին Գահրիէի
մէջ բաշխվի. յաճախորդներ շա-
հած է. շատ կարճ ժամանակի մը
մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ
հինցած հաստիները, շիւթալու (կոթ
միլիթեր), միզանցի կծկումները,
փամփշտատապը (սիւթիթ) և ծննդա-
կան և միզային դործարաններու
հիւանդութեանց հետեւանքները. կը
դարձանէ նաև սիֆիլիզը և մորթային
հիւանդութիւնները.

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժա-
մը 9—12 կէս օրէ առաջ, և 3—5 կէս
օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմէտ
Ալի փողոց, Ամերիկեան դրապաճա-
ռանցին վրան.

ՃԱՅԱՐԱՆ ՍՈՆԹԱՅԱ

ՈՒՆԷ ԷԼ ՊԵՐՔԱ ԹԻՒ 68

Մ. ԼԱՅԻՆԵԱՆ Ա. ԲՕՍԱԹԻ

ԱՌԱՋԱԿԱՐԳ ԽՈՂԱՐԱՐ

Այս ճաշարանը բացուած է Գա-
հրիէի կեդրոնական թաղերէն մե-
կան մէջ, և պատրաստ է գոհացում
տալու ամենէն փափկաճաշակ յաճա-
խորդներուն.

Անգամ մը պցելեցէք և փոր-
ձով պիտի տեսնէք որ այս ճաշա-
րանը, համեղ և մաքուր կուտուր-
ներովը և կանոնաւ սպասարկու-
թեամբ կը մրցի առաջնակարգ ճա-
շարաններու հետ. Ընտանիքներու հա-
մար կը յատկացուի մասնաւոր սենեակ.
Գինները ձեր ենթադրածէն ա-
ւելի չափաւոր պիտի գտնէք. (3

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԿ

L A N E W—Y O R K

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻՋԱՂՈՅՈՒՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊՈՋՈՎԱՐԱՐԱՆ ԸՆԿ.

Ջուա փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

—o—

Կը դորձէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքին.

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է ֆրանք 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԿ 812,711 ազաճախարեալ ունի որը կը կազմեն Ընկե-
րութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ազաճախարեալ
վճարուած շահաբաժիններու դուարը ֆրանք 27,670,882.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԿԻ տիեզերական բոլոր մինչև հիմա ուրիշ որ եւ
է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորներէն աւելի անկաշխանդ
եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ
անվիճելի է, ըլլայ դրաճման, ճամբորդութեան, մահուան տեսա-
ներուն եւ պատճառին, անձնասպանութեան եւ մինչև իսկ պա-
տերազմի տեսնալ. Տիեզերական բոլոր կ'երաշխաւորէ փոխառութիւն-
ներ երեք տարի ազաճախարեալ վճարել յետոյ առանց յետադա-
ազաճախարեալ հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց դուարները
դատ դատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաւած
իրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադ-
րեցնելէն մինչև 5 տարի վերստին նշանակելու առանձնաշնորհում, յե-
տամնայ ազաճախարեալները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճա-
րելով, մէկ տարեկան ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ կա. Ազաճա-
խարութեան երկարաճումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակա-
միջոցի մը համար, այն գէտ որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ
պատահի, ազաճախարեալ դուարը կը հատուցուի տարողութեամբ,
առանց հաշուի առնելու անվճար մ'նայած ազաճախարեալները.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԿ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի
մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է.
Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել «Լաւարեր» խմբագրատունը.

ՏՕԲԹ. Ի. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ԵԱՐԱ ԲԱՄԵԼ, ԹԻՒ 3, ԵԵՓԵՐՏՍ ԼՈՒԵՆԻ ԳԻՄԱՅԸ

Կը դարձանէ սկաւայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ,
երեքարեկան և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեալ
գրութեանց.

Կը պատրաստէ սկիւթի սկաւաններ և կամրջակներ (travaux aux ponts
et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմիկի և առանց ամրացու-
ցիլ թելի (crochet) կ'ազաճախարեալ արհեստական սկաւաններու տոկոսու-
թիւնը և տեսականութիւնը.

Նշեալէն կը պատրաստէ քառաչուէ լինտերով սկաւաններ, և առանց
ցարի կը քաշէ ֆլատուած սկաւանները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիզե-
րու փայրկեանական թմրութեամբ.

Յաճախորդներ կ'ընդունի ամէն օր, առտուան ժամը 9էն—իրիկուան 6ը.